

Notitie flora en fauna Colusdijk 8, Nederweert 2011

Notitie flora en fauna Colusdijk 8, Nederweert 2011

Status: definitief, 19 december 2011

In opdracht van:

Contactpersoon: dhr. J. Heuvelmans

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz & F. Meeuwissen

Projectnummer: 11-129

Foto omslag: Zicht op plangebied

1. INLEIDING

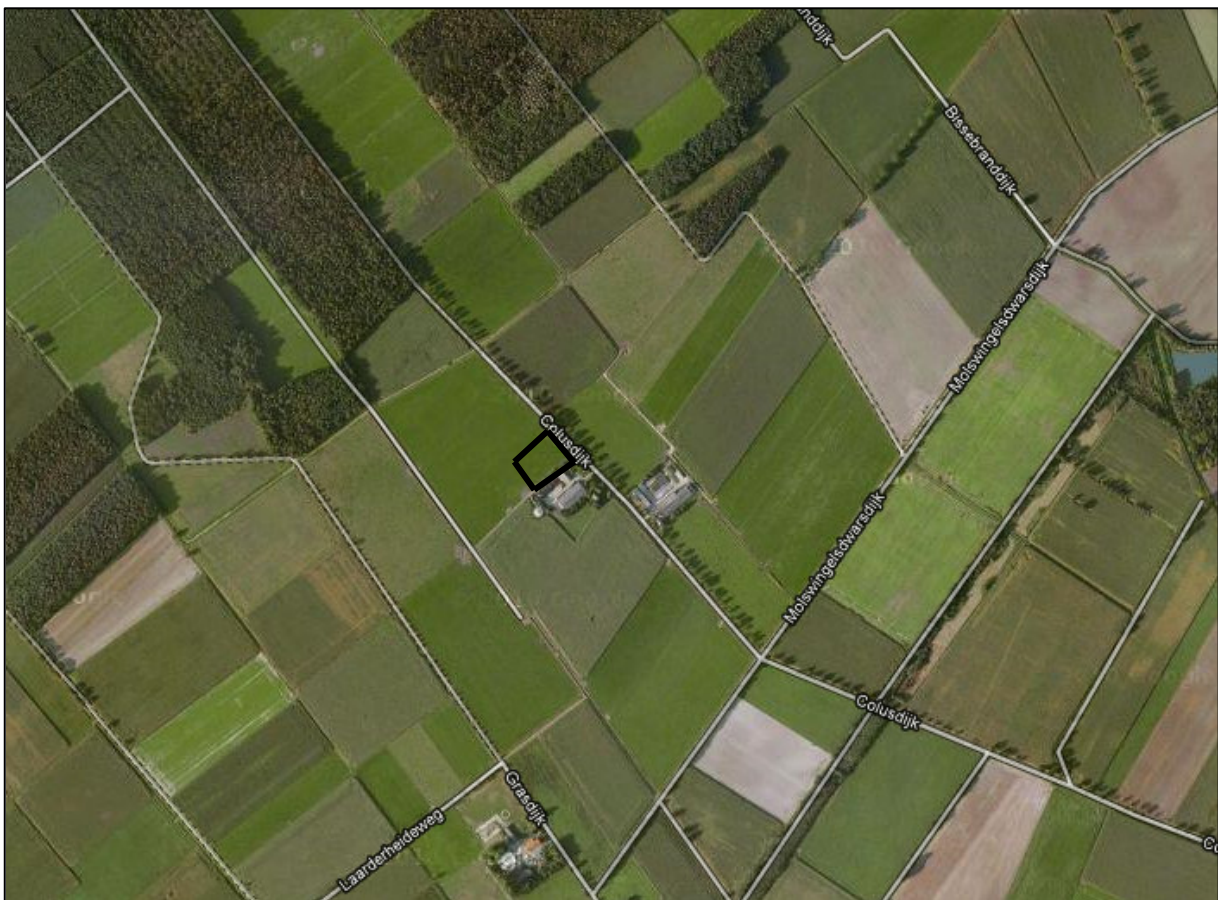
1.1 Aanleiding

Dhr. Pustjens is voornemens voeropslagen en sleufsilo's te realiseren bij zijn bedrijf aan de Colusdijk 8 te Nederweert via uitbreiding op een bestaand bouwblok. Hiervoor is een herziening van het bestemmingsplan vereist. De werkzaamheden die nodig zijn, bestaan uit het geschikt maken van een deel van het perceel als ondergrond voor de te bouwen voeropslagen en sleufsilo's, het bouwen van de voeropslagen en sleufsilo's en het verharden van een deel van het perceel. Arvalis heeft Bureau Meervelt verzocht om na te gaan in hoeverre beschermde flora en fauna in het plangebied aanwezig is. Doel van deze notitie is inzichtelijk te maken of beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig zijn en welke betekenis die hebben gezien in het licht van de verdere uitvoering van het project. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt of door de geplande ontwikkeling negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden.

Om een inschatting te maken van de ecologische betekenis van het plangebied, is in december 2011 een oriënterend veldbezoek gebracht.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van Nederweert aan de zuidoostkant van het Weerterbos. De noordoostzijde van het plangebied grenst aan de Colusdijk en het plangebied is grotendeels omgeven door landbouwgronden. Het plangebied bestaat uit een deel van een soortenarm weiland dat intensief wordt begraasd.

Figuur 1: Locatie van het plangebied te Nederweert (Google Maps, 2011).

Figuur 2 en 3: Impressie van het plangebied. Zie ook foto voorblad.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit realiseren van voeropslagen en sleufsilos binnen het plangebied. De werkzaamheden die nodig zijn, bestaan uit het geschikt maken van een deel van het perceel als ondergrond voor de te bouwen voeropslagen en sleufsilos, het bouwen van de voeropslagen en sleufsilos zelf en het verharderen van de ondergrond rondom de aan te leggen voorzieningen.

1.4 Opzet van de notitie

De Nederlandse natuurbescherming kent twee aspecten: gebiedsbescherming en soortbescherming. Deze worden in respectievelijk hoofdstuk 2 en 3 uitgewerkt. In hoofdstuk 4 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE GEBIEDSBESCHERMING

2.1 Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven', op een afstand van 250 meter. Weerter- en Budelerbergen & Ringselven is aangewezen voor de habitattypen Galigaanmoerassen, Hoogveenbossen, Zwakgebufferde vennen en de soorten Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Kleine modderkruiper, Kamsalamander en Drijvende waterweegbree. Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten. In tabel 1 is aangegeven welke natuurwaarden gevoelig zijn voor een type storing.

Tabel 1: Overzicht beschermde Natura 2000 waarden van Weerter- en Budelerbergen & Ringselven en de gevoeligheid voor storingsfactoren (Ministerie van EL&I, 2011).

	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verzuring	Vermesting	Verzoeting	Verziltig	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Stroomsnelheid	Overstromingsfrequentie	Dynamiek substraat	Geluid	Licht	Trilling	Optische verstoring	Mechanische effecten	Verandering populatiedynamiek	Verandering soortensamenstelling
TYPEN																			
Galigaanmoerassen										X		X	X	X	X				
Hoogveenbossen												X	X	X	X				
Zwakgebufferde vennen												X	X	X	X				
SOORTEN																			
Boomleeuwerik										X		...							
Nachtzwaluw										X		...							
Roodborsttapuit										X		...					...		
Kleine modderkruiper					...														
Kamsalamander					...					...			...	...	...	...			
Drijvende waterweegbree		X						X			X		X	X	X	X		X	

zeer gevoelig	
Gevoelig	
niet gevoelig	
niet van toepassing	X
Onbekend	

Afweging

In ruimtelijke zin is het plangebied enkel gescheiden van Weerter- en Budelerbergen & Ringselven door een weiland. Optredende verstoringsfactoren tijdens de bouw zijn echter nagenoeg uit te sluiten gezien de aard, schaal en korte duur van de werkzaamheden. Na afronding van de werkzaamheden en het in gebruik nemen van de voeropslagen en sleufsilos zijn geen versturende invloeden op het Natura 2000 gebied te verwachten.

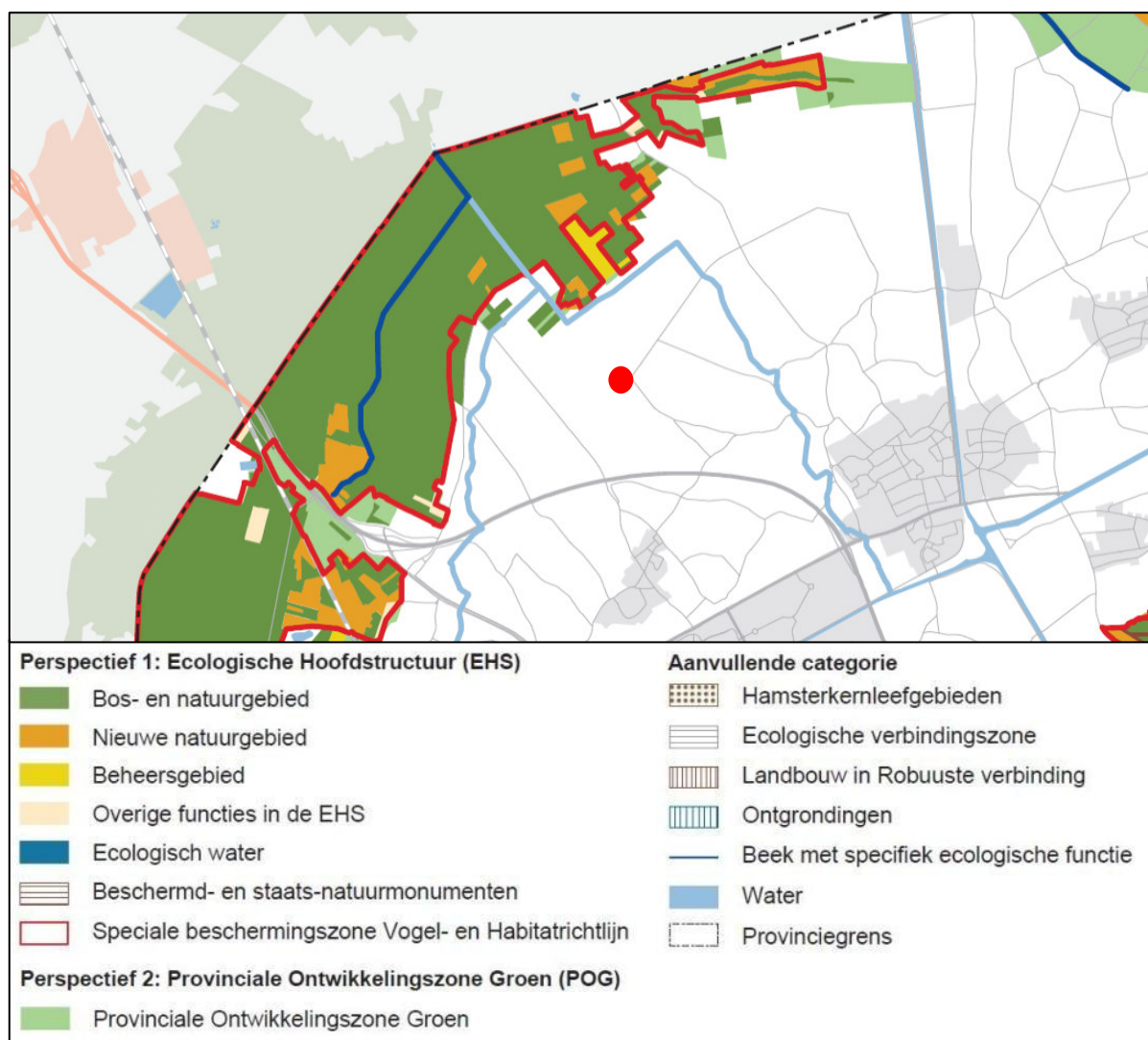
De omvang en kwaliteit van de leefgebieden in het Natura 2000 gebied worden door de voorgenoemde ontwikkeling niet aangetast.

Conclusie afwegingskader Natura 2000:

Gezien de aard, omvang en duur van de werkzaamheden zijn negatieve effecten gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 gebied Weeter- en Budelerbergen & Ringselven niet aan de orde.

2.2 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet in de EHS en maakt geen deel uit van de Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden (POG) (zie figuur 4). Het afwegingskader uit de Beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg (2005) is niet van toepassing.

Figuur 4: Plangebied (rode stip) ten opzichte van Ecologische Hoofdstructuur (provincie Limburg, 2011).

2.3 Boswet

Bij de ruimtelijke ontwikkeling worden geen bomen gekapt. De Boswet is niet van toepassing.

3. ANALYSE SOORTBESCHERMING

3.1 Inleiding

Aan de locatie is een veldbezoek gebracht in december 2011. Tijdens dit bezoek is aandacht besteed aan de mogelijke functie van het plangebied als locatie voor broedvogels en/of andere (beschermde) dieren. Tevens is aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van beschermde plantensoorten. Om een goed beeld te krijgen van de potentiële natuurwaarden zijn (gedeeltelijk openbare) gegevenssets met natuurdata geraadpleegd (natuurgegevensprovincielimburg.nl, waarneming.nl en quickscanhulp.nl) en is literatuur geraadpleegd. In bijlage 1 zijn de gegevens van de NDFF (quickscanhulp.nl) opgenomen.

3.2 Planten

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het plangebied bestaat uit een intensief begraasd weiland met soortenarm raai gras. Beschermde planten werden tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Ook in de geraadpleegde gegevens zijn geen beschermde planten in het plangebied bekend. In 2002 en 2006 werd door de provincie Limburg in de omgeving van het plangebied een vegetatiekartering uitgevoerd. In de directe omgeving van het plangebied werden in 2002 standplaatsen van Rapunzelklokje gevonden (tabel 2) (natuurgegevensprovincielimburg.nl). De ruimtelijke ontwikkeling is niet van invloed op deze standplaatsen. Op basis van de aangetroffen situatie en het huidige gebruik is de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor planten is niet nodig.

3.3 Vogels

In de Flora- en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Bij een aantal soorten geldt een jaarronde bescherming van de nesten (dus niet alleen in het broedseizoen). Indien dit soort nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, **kan** afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. Of er al dan niet een ontheffingsaanvraag gedaan moet worden, is afhankelijk van de staat van instandhouding van de soort in de regio. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden:

Tabel 2: Overzicht bescherming broedvogels en nesten van broedvogels

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat "De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009)."	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

In 2006 is door de provincie Limburg een broedvogelkartering uitgevoerd. Tijdens deze kartering zijn een aantal territoria in en rond het plangebied vastgesteld.

Type A soorten

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat het plangebied geen mogelijkheden biedt als broedlocatie voor type A-soorten.

Type B soorten

Door het ontbreken van bomen en/of opstallen binnen het plangebied biedt het plangebied zelf geen mogelijkheid tot broeden voor type B soorten. Tijdens de broedvogelkartering in 2006 werd wel een territorium van een Zwarte kraai vastgesteld aan de rand van het plangebied (gezien de inrichting van het plangebied was het nest buiten het plangebied gevestigd). Het plangebied wordt door (broed)vogels als leef- en foerageergebied gebruikt en is als zodanig deel van het functioneel leefgebied van vogels met nesten in de nabijheid van het plangebied. Door de bebouwing verdwijnt deze functie. Door het verlies van dit (kleine) deel van het leef- en foerageergebied treedt geen wezenlijke verandering op; leef- en foerageergebied is in ruime mate voorhanden in de omgeving van het plangebied. De ontwikkeling heeft geen negatief effect op de populaties van type B soorten.

Type C soorten

Tijdens de provinciale kartering werden in en in de directe omgeving van het plangebied territoria van Gele kwikstaart, Blauwborst, Roodborsttapuit, Patrijs en Grasmus vastgesteld. Door de ruimtelijke ontwikkeling verdwijnt broedgelegenheid voor deze soorten. In de Flora- en faunawet zijn voor type C soorten de nesten beschermd enkel tijdens de broedperiode en zolang de jongen afhankelijk zijn van het nest. Dit betekent voor het plangebied dat rekening gehouden moet worden met de potentiële aanwezigheid van broedvogels. Het verdient aanbeveling de werkzaamheden te starten voor het begin van de broedperiode. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus.

3.4 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt mogelijk leefgebied voor een aantal algemeen voorkomende soorten zoogdieren (woelmuizen, Konijn, Mol, Egel). Voor deze algemeen voorkomende soorten (tabel 1) geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In een straal van 1 kilometer rond het plangebied zijn Eekhoorn, Wild zwijn en Edelhert (tabel 2) bekend. Edelhert komt voor binnen een omheining in het Weerterbos. Het weiland vormt marginaal leefgebied voor de andere twee soorten. Vaste verblijfplaatsen zijn niet aanwezig.

Vleermuizen

In een straal van 1 kilometer rond het plangebied zijn Gewone of Grijze grootoorvleermuis en Laatvlieger bekend. Door het ontbreken van opstallen en de afwezigheid van (geschikte holten in) bomen zijn verblijfplaatsen van vleermuizen niet aanwezig in het plangebied. Het plangebied maakt mogelijk wel deel uit van het foerageergebied van soorten als Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Laatvlieger. Alternatief foerageergebied is in de directe omgeving van het plangebied ruim voldoende aanwezig.

Effecten op migratieroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde. Een ontheffing voor vleermuizen of andere zoogdieren in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

3.5 Overige

De sloot die het plangebied scheidt van de bestaande bebouwing vormt geschikt habitat voor een aantal soorten amfibieën waaronder de Alpenwatersalamander (tabel 2). Indien de sloot gedempt wordt, dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om schade aan deze soort te voorkomen. Aanbevolen wordt om een stuw te plaatsen en eventueel aanwezige dieren met een schepnet uit de sloot te halen en te verplaatsen naar

een te handhaven deel van de sloot. Een ontheffing voor deze soortgroepen in het kader van de Flora- en Faunawet is dan niet nodig.

4. CONCLUSIES

Ten aanzien van de gebiedsbescherming:

- Het dichtstbijzijnde Natura 2000- gebied (Weerter- en Budelerbergen & Ringselven) ligt op een afstand van 250 meter. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling (realiseren van voeropslagen en sleufsilos) en de duur van de werkzaamheden is enig effect op de betreffende habitattypen en -soorten gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten. Een passende beoordeling is niet nodig; een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet aan de orde.
- Het plangebied ligt niet in de EHS en ook niet in de Provinciale Ontwikkelingszone Groene waarden. Het afwegingskader uit de Beleidsregel Mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg (2005) is niet van toepassing.
- De Boswet is niet van toepassing. Een kapvergunningsaanvraag is niet aan de orde.

Ten aanzien van soortbescherming:

- Vogels:
Mogelijk komen in of in de directe omgeving broedvogels voor waarvan de nesten beschermd zijn gedurende de broedperiode. Dit betekent voor het plangebied dat rekening gehouden moet worden met de potentiële aanwezigheid van broedvogels; het uitvoeren van verstorende werkzaamheden is dan verboden. Het verdient aanbeveling de werkzaamheden te starten voor het begin van de broedperiode. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus.
- De sloot die het plangebied scheidt van de bestaande bebouwing vormt geschikt habitat voor een aantal soorten amfibieën waaronder de Alpenwatersalamander (tabel 2). Indien de sloot gedempt wordt, dienen voorzorgsmaatregelen genomen te worden om schade aan deze soort te voorkomen. Aanbevolen wordt om een stuw te plaatsen en eventueel aanwezige dieren met een schepnet uit de sloot te halen en te verplaatsen naar een te handhaven deel van de sloot. Een ontheffing voor deze soortgroepen in het kader van de Flora- en Faunawet is dan niet nodig.
- Voor beschermde planten en andere diergroepen (beschermde soorten zoogdieren, reptielen, insecten en vissen) is het plangebied ongeschikt of marginaal geschikt als leefgebied.
- Er is vanuit het soortbeschermingkader geen belemmering om over te gaan tot het uitvoeren van de bestemmingsplanwijziging **mits de genoemde maatregelen genomen worden**. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en Faunawet is dan niet nodig. Wel blijft de zorgplicht¹ van kracht.

¹ In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

5. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Broekhuizen S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking flora en faunawet.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79/409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92/43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, B. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting. Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa. Bern, 1979.

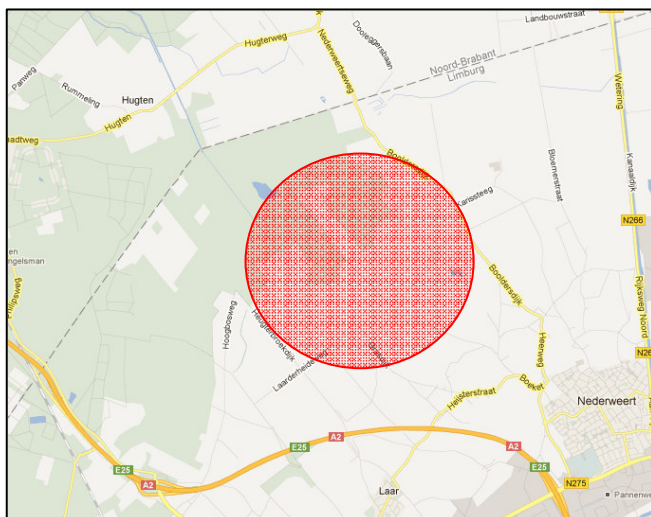
www.lnv.nl

www.waarneming.nl

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl

Bijlage 1 Gegevens NDFF

In onderstaande tabel staan de soorten aangegeven die *in en binnen een kilometer* van het onderzoeksgebied (rode vlak in de hieronder weergegeven figuur), de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel II en III van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan LNV op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Meer informatie over de waarnemingen die hiervoor gebruikt zijn is te vinden op de site van de Gegevensautoriteit Natuur.

NB: er wordt niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. Het resultaat in de tabel geeft een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen, in de NDFF voor ondergenoemde soorten.

© NDFF - quickscanhulp.nl 12-12-2011 11:57:08

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	0 - 1 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Edelhert	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km

Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gewone- of Grijze grootoorleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km